

RESSENYA

Singles. Una aproximación a las fiestas para “solteros”

Sarai Martín López (2021)
Bellaterra Edicions, Barcelona.
134 pp.

ISBN: 978-84-18684-14-2

Mònica Martínez Mauri
Universitat de Barcelona

Singles. Una aproximación a las fiestas para “solteros”, no només és el primer llibre publicat de Sarai Martín, investigadora predoctoral a la Universitat de Barcelona, sinó que constitueix la primera etnografia sobre el fenomen *single* al nostre país. Aquesta pionera monografia, fonamentada en un extens treball de camp entre la comunitat *single* de Barcelona, reflexiona sobre les noves relacions sexo-afectives i d'amistat que estan emergint en contextos urbans. Relacions que conformen una peculiar comunitat de persones sense parella, disponibles, lliures, soles, però no solitàries.

El llibre aporta llum sobre molts aspectes fins ara poc problematitzats en els estudis sobre el parentiu, la família i l'antropologia social en general. Un dels més destacats és la mirada que ens ofereix sobre les conseqüències que comporten els divorcis, deixant de banda les seves causes, un fenomen, aquest sí, àmpliament estudiat per les ciències socials. Un altre dels eixos de reflexió que desenvolupa àmpliament el volum és la mercantilització de les trobades en l'espai *single*. Un darrer aspecte és la reflexió, personal i molt sincera, que fa sobre el paper que juga el gènere, la sexualitat i l'edat de la investigadora a l'hora de fer treball de camp. Tal i com ens mostra la seva experiència, quan fem treball de camp el fem amb el nostre cos i desvetllem emocions i sentiments entre els nostres interlocutors locals que moltes vegades són silenciats a l'hora d'escriure les monografies.

Afortunadament aquest no és el cas de Sarai Martín. Gràcies a la seva experiència de treball de camp, encarnada i marcada per la seva condició, no només entenem des d'on s'ha realitzat l'etnografia sinó que prenem consciència de les dificultats que experimentem a l'hora de fer treball de camp.

El llibre, conformat per una introducció, cinc capítols i una conclusió, ens apropa al fenomen *single* proposant-nos una definició preliminar d'aquesta comunitat integrada per persones sense parella que construeixen un espai de socialització que els proporciona seguretat i confiança. En el primer capítol, Martín dialoga tant amb els treballs acadèmics clàssics sobre la solteria, el celibat, com amb les aproximacions més contemporànies als vincles humans, cada vegada més efímers i laxes (Bauman, 2009), marcats pels processos d'individualització (Giddens, 1998), pels canvis en les relacions de gènere i les noves formes d'entendre la família (Beck i Beck-Gernsheim, 2001). Gràcies a aquestes primeres pàgines entenem la pertinència de pensar antropològicament la categoria *single* per referir-nos no només a les situacions de trànsit entre la vida en parella, la solteria, el divorci o la viudetat.

En el segon capítol, dedicat a qüestions de caràcter metodològic cabdals per entendre les condicions de realització de l'etnografia, Martín a més de presentar les diferents tècniques d'investigació emprades, fa referència al procés de negociació del rol de l'etnògrafa en el camp. A continuació, les dades etnogràfiques són exposades de forma brillant. Es descriuen els espais on es realitzen les festes de singles, els codis d'interacció en les trobades, el tipus de sociabilitat que es genera i les normes no escrites que regeixen les relacions entre els participants. Tot plegat per desembocar en la idea, central en l'argument del llibre, que en aquestes festes domina el principi de seducció i no el d'enamorament.

En el quart capítol, tot partint de la tesi marxista sobre la fetitxització de la mercaderia, s'analitzen les trobades entre singles sota la premissa que en l'actual societat de consum suposen una nova "mercantilització de la intimitat". En aquestes pàgines centrals es on trobem descripcions etnogràfiques de les festes molt riques, escrites copsant minuciosos detalls de situacions habituals o excepcionals.

El darrer capítol etnogràfic està centrat en presentar les trajectòries sentimentals d'alguns dels participants en les trobades. Arribats aquí constatem que una part important de les persones que assisteixen a les festes *singles* han experimentat una desestabilització del nucli familiar que les condueix a buscar noves relacions tant d'amistat com sexo-afectives. Es llavors quan Martín ens confronta amb la paradoxa del ser *single*: una condició marcada tant per una exhibició pública de les bondats de l'estar sol, com per una expectativa —en un àmbit més íntim— de trobar parella.

A partir d'una etnografia molt fina, les 133 pàgines de *Singles* ens permeten pensar una nova categoria social amb la que s'identifiquen moltes persones que

no tenen parella estable i que intenten mantenir una certa independència personal. El món dels singles es correspon amb un nou model de relacions personals molt marcat per la monogàmia successiva i en el que la seducció juga un paper important. Llegint aquesta magnífica monografia m'ha vingut al cap un dels recents best sellers del filòsof Byung-Chul Han (2020), concretament els passatges on evoca la dicotomia seducció *vs.* pornografia per diferenciar un procés que requereix temps d'un altre que es limita al consum immediat de l'objecte, sense incorporar el joc, des de l'absoluta transparència i amb l'única finalitat de satisfer el plaer narcisista. Aquesta dicotomia també em sembla encertada en aquest treball, tant per pensar la condició dels *singles* —molt més propera a la seducció i les relacions cara a cara que a les mediades per algoritmes i dispositius tecnològics—, com per pensar el treball de camp etnogràfic —una eina molt poderosa que necessita temps per produir resultats tant satisfactoris com aquest llibre—.

Bibliografia

Bauman, Z. (2009). *Amor líquido. Acerca de la fragilidad de los vínculos humanos*. Fondo de Cultura Económica.

Beck, U.; Beck-Gernsheim, E. (2001). *El normal caos del amor. Las nuevas formas de la relación amorosa*. Paidós.

Giddens, A. (1998). *La transformación de la intimidad*. Cátedra.

Han, B.-C. (2020). *La Desaparición de los Rituales. Una topología del presente*. Herder Editorial.

© Mònica Martínez Mauri, 2022

© *Quaderns de l'ICA*, 2022

Fitxa bibliogràfica

Martínez Mauri, M. (2022). *Singles. Una aproximación a las fiestas para “solteros”*. *Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia*, 37(2), 507-509. Barcelona: ICA. [ISSN 2385-4472].